

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Aika 04.10.2023 klo 18:00 - 19:26

Paikka Kaupungintalo, kokoustila Kataja, Tehdaskatu 2, Salo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 90	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	3
§ 91	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	4
§ 92	Talousarvio 2024, Rakennus- ja ympäristölautakunta	5
§ 93	Turun hallinto-oikeuden päätös 11.9.2023 nro H1622/2023, valitukseen rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 28.9.2022 § 113, oikaisuvaatimus ympäristöterveydenhuollon perusmaksulaskuun	16
§ 94	Turun hallinto-oikeuden päätös 11.9.2023 nro H1621/2023, valitukseen rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 24.11.2021 § 51, kaavanvastaisen hotelli- ja kokoustoiminnan kieltäminen	17
§ 95	Turun hallinto-oikeuden päätös 19.9.2023 nro H1679/2023, valitukseen rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 31.8.2022 § 86, yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen kiinteistöllä 734-698-1-31, Eskolantie	19
§ 96	Turun hallinto-oikeuden päätös 26.09.2023 nro H1735/2023 valitukseen Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 31.8.2022 § 87, yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen kiinteistöllä 734-698-1-4	20
§ 97	UNICEF lapsiystävällinen kunta -mallin toimintasuunnitelma	21
§ 98	Ympäristölupa, InfraPurku Oy, betonimurskeen sijoittaminen kenttärakenteisiin, 734-775-4-5	22
§ 99	Maa-aineslupavalvonta, jälkihoidon hyväksyminen ja vakuuden vapauttaminen, Järäinen 734-489-1-20	28
§ 100	Lausunto asemakaavan muutoksesta, Mariankatu 41	30
§ 101	Yhdyskuntateknisten laitteiden (maakaapeli) sijoittaminen kiinteistölle 734-709-2-104, Kiikala	32
§ 102	Tontin siivoamismääräys ja uhkasakon asettaminen, Enola,734-9-15-14, Salo	35
§ 103	Ympäristönsuojelun viranhaltijapäätökset	38
§ 104	Viranhaltijapäätökset	39
§ 105	Tiedoksi tulleet asiat	40

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Leivonen Sanna Hellsberg Ralf Määttänen Asko Fontell Matti Hellström Pia Järvinen Janne Kotilainen Riika Laine Elina Mäki-Teeri Markku Ojanperä Asmo Puopolo Saija-Reetta Saari Ismo Sarhola Mika Virtanen Mikko	puheenjohtaja 1. varapuheenjohtaja 2. varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	pöytäkirjantarkastaja pöytäkirjantarkastaja läsnä §:t 90-93 läsnä §:t 90-93
Poissa	Kjellman Saga Özen Teemu		
Muu	Järvinen Ari Riski Johanna Forsman Päivi Lepistö Kirsti Mäkelä Antti Suutari Riitta Veck Heidi Ranki Janne Korpela Marika	varajäsen kaupunginhallituksen edustaja asiantuntija asiantuntija asiantuntija asiantuntija asiantuntija esittelijä pöytäkirjanpitäjä	 läsnä §:t 90-92 läsnä §:t 90-92

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa alkaen 11.10.2023

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitettu asiakirja on tallennettu sähköisenä Salon kaupungin asianhallintajärjestelmään. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 90 04.10.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 90

Kuntalain 103 §:n mukaan toimielimen kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Pöytäkirja tarkastetaan 9.10.2023 ja tarkastettu pöytäkirja julkaistaan 11.10.2023 kuntalain 140 § mukaisesti kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Matti Fontell ja Pia Hellström.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 91 04.10.2023

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 91

Toimielimelle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 156 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 157 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 15 §:n mukaan Someron kaupungin nimeämät jäsenet osallistuvat ainoastaan Someroa koskevien ympäristöterveydenhuollon asioiden käsittelyyn.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Päätetään käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.
Päätös	Esittelijä muutti päätösehdotustaan siten, että kokouksessa on läsnä §:t 90-92 taloussuunnittelija Päivi Forsman sekä maaseutupalvelupäällikkö Kirsti Lepistö. Forsman sekä Lepistö ovat asiantuntijoina asiassa § 92 "Talousarvio 2024, Rakennus- ja ympäristölautakunta". Forsman ja Lepistö poistuvat klo 18.31.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

Talousarvio 2024, Rakennus- ja ympäristölautakunta

Kaupunginhallitus 19.06.2023 § 197

Valmistelija vt. talousjohtaja Maria Kulmala, maria.kulmala@salon.fi, 02 778 4017

Talousarviokehityksessä määritellään tulevan vuoden talousarvion reunaehdot ja annetaan talousarvion laadintaohjeet toimielimille. Talousarviokehitys perustuu verottajan ja kuntaliiton arvioon verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä sekä arvioon kaupungin toimintatulojen ja toimintamenojen kehityksestä vuodelle 2024.

Kuntalain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2022 Salon kaupunkistrategian 2030 "Avaimet kaikkiin oviin". Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmavuosien strategiset linjaukset perustuvat valtuuston hyväksymään uuteen kaupunkistrategiaan.

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote supistuu 0,2 prosenttia kuluvana vuonna inflaation ja korkojen nousun seurauksena. Inflaation hidastumisen ja palkankorotusten myötä ostovoima kääntyy kuitenkin kasvuun vuoden 2023 aikana ja vuonna 2024 kasvuksi arvioidaan 1,3 % ja vuonna 2025 1,6 %.

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

Vuoden alusta tapahtuneen sote-uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot ja menot lähes puolittuivat tehdyn uudistuksen seurauksena. Ukrainasta sotaa paenneiden ihmisten auttamiseen tarvittavien panostusten arvioidaan hieman kasvavan muun muassa varhaiskasvatuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja kotoutumispalveluiden tarpeen kasvun vuoksi. Kunta-alalle sovitut sopimuskorotukset kertaerineen kasvattavat kuntatalouden työvoimakustannuksia 4,85 prosentilla vuonna 2023 ja 3 prosentilla vuonna 2024. Kunta-alaa haastaa kuitenkin työikäisen väestön määrän väheneminen ja työvoiman saatavuusongelmat.

Vuonna 2024 kuntien verotulojen arvioidaan laskevan 3 prosenttia. Verotulot ovat poikkeuksellisesti normaalia korkeammalla tasolla vuonna 2023, koska vuoden 2023 verotilityksiin sisältyy kunnallis- ja yhteisöverotulojen osalta tilityksiä, jotka perustuvat sote-uudistusta edeltävään aikaan.

Valtionosuuksien arvioidaan laskevan vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023 johtuen hyvinvointialueiden ja kuntien välisistä kustannusten tarkistuksista. Valtionosuuteen tehdään myös erillinen jälkikäteistarkastuksesta johtuva lisäsiirto, mikä huomioidaan takautuvasti vuoden 2023 osalta. Tarkistukset otetaan huomioon vuodesta 2024 alkaen ja valtiovarainministeriön kuntatalousohjelmassa alustavien arvioiden mukaan lisäsiirtotarve olisi 99 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriö tarkistaa kunnilta hyvinvointialueille siirrettävien tulojen määrän koko maan tasolla siirtyviä kuluja vastaaviksi vuoden 2022 taloustietojen valmistuttua syksyllä 2023.

Salon kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös

Kaupunki teki vuonna 2022 9 miljoonaa euroa ylijäämäisen tuloksen. Vuonna 2021 ylijäämä oli 8,1 miljoonaa euroa ja vuosi 2020 oli alijäämäinen 14,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 positiivisen tuloksen jälkeen taseessa olevat kertyneet ylijäämät nousivat 28,4 miljoonaan euroon eli 558 euroa per asukas (asukasmäärä 50 969).

Positiivisen tuloksen taustalla on erityisesti verotulojen merkittävä kasvu ja toimintakulujen toteutuminen lähes talousarvion mukaisesti.

Kuluva vuosi 2023

Valtuuston hyväksymä muutettu talousarvio on vuodelle 2023 noin 5,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen (toukokuu 2023). Ottaen huomioon vuodelle 2023 laaditun talousarvion sekä vuosien 2020-2022 positiiviset tulokset, talous on tasapainossa suunnitelmakausilla 2023-2025.

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

Kaupungin väkiluku oli viime vuodenvaihteessa 50 969. Asukasluku laski vuoden takaiseen 438 asukkaalla. Ennakkotietojen perusteella asukasluku on huhtikuun 2023 lopussa 50 985, joten kasvua on neljän ensimmäisen kuukauden aikana 16 henkilöä.

Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskatsauksen mukaan kaupungin työttömyysaste oli huhtikuun lopussa 8,2 %, kun se vuodenvaihteessa oli 9,9 %.

Seuraavina vuosina suurin muutos kaupungin toiminnassa ja taloudessa liittyy tulevaan TE-uudistukseen, joka siirtää työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun kunnille tai niiden muodostamille yhteistyöalueille vuoden 2025 alusta. Lisäksi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Sote-uudistukseen liittyvä sote-siirron täsmäytys kuntien valtionosuuksiin tehdään lopullisesti marraskuussa 2023 ja sen perusteella määritellään rahoitus vuodesta 2024 eteenpäin.

Huhtikuun talouden toteuman perusteella sekä toimintatuotot että toimintakulut ovat toteutuneet hieman alle talousarvion. Henkilöstökulujen loppuvuoden kehitykseen vaikuttavat kunta-alan sopimusratkaisun mukaiset kesäkuussa voimaan tulevat yleis- ja järjestelyeräkorotukset sekä kesäkuussa henkilöstölle maksettavat kertapalkkiot, joiden vaikutukset eivät näy vielä huhtikuun toteumassa.

Uutta pitkäaikaista lainaa ei ole nostettu alkuvuoden aikana. Lyhytaikaista kuntatodistuslainaa oli huhtikuun lopussa 30,0 miljoonaa euroa. Kokonaislainamäärä huhtikuun lopussa oli noin 72,9 miljoonaa euroa eli noin 1.429 euroa/asukas, kun vuoden vaihteessa lainamäärä oli noin 84,7 miljoonaa euroa eli 1.661 euroa/asukas. Muutetun talousarvion mukaan lainanmäärä olisi vuoden 2023 lopussa noin 70,6 miljoonaa euroa.

Kuntaliitto on päivittänyt huhtikuussa verotuloennustetta. Tämän hetken verotuloennuste on vielä epävarma ja ennusteeseen on syytä suhtautua varovaisuuden periaatetta noudattaen. Huhtikuun kuntaliiton verotuloennuste ja valtionosuuslaskelmat huomioiden tilikauden ylijäämä huhtikuun arvion mukaan saattaa olla parempi kuin kuluvan vuoden talousarvio ja ylijäämä olisi noin 12,8 miljoonaa euroa. Näin aikaisessa vaiheessa vuotta tehtyyn ennusteeseen on kuitenkin syytä suhtautua varauksella. Ennustetta päivitetään, kun saadaan uusia päivitettyjä tietoja verotuloennusteista ja valtionosuuksista.

Vuoden 2024 talousarviokehityksen taustaoletukset

Eduskunnan toimikauden ja hallituksen vaihdoksesta johtuen uusista kuntatalouteen vaikuttavista valtion toimenpiteistä tai linjauksista ei ole vielä tietoa. Tulevien vuosien toimenpiteiden osalta voidaan tässä vaiheessa ottaa huomioon vain ne toimenpiteet, jotka perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

Talousarvion 2024 kehys on laadittu ulkoisille toimintatuotoille ja toimintakuluille. Kehyksessä oletuksena on, että toimintatuotot kokonaisuudessaan pysyvät lähes vuoden 2023 talousarvion tasolla. Maksutuottoihin on tehty arvio varhaiskasvatuksen maksujen alenemisesta lainmuutoksesta johtuen. Lisäksi sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueen käyttöön siirtyneiden kiinteistöjen vuokratulojen määrä on tarkistettu vastaamaan tämän hetken tietoja. Tukien ja avustusten määrää on tarkistettu vastaamaan tämän hetken arvioita niiden kehittymisestä.

Toimintakulujen osalta oletuksena on, että kulut kasvavat keskimäärin 2,9 prosenttia muutettuun talousarvioon 2023 nähden. Vuonna 2024 toimintakulujen kasvuun vaikuttaa muun muassa hintojen kasvu sekä kunta-alan palkkaratkaisut. Lisäksi kehyksessä on huomioitu TE-uudistukseen varautuminen tämän hetken tietojen perusteella. Kunta-alan palkkaratkaisulla on suuri merkitys kuntatalouden tulevalle kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat kuntasektorin suurimman kuluerän. Vuodelle 2024 palkkojen korotusprosenttina käytetään 3 prosenttia ja korotusta tarkistetaan tarpeen vaatiessa myöhemmin. Muiden toimintakulujen arvioidaan kasvavan 2,0 prosenttia.

Verotulot on arvioitu varovaisuuden periaatteella Kuntaliiton viimeisen ennusteeseen pohjautuen (tilanne huhtikuu 2023) nykyisillä veroprosenteilla. Verotuloennusteet ovat tässä vaiheessa vielä epävarmoja. Valtionosuudet arvioidaan Kuntaliiton ennakkollisten valtionosuuslaskelmaan perustuen. Verotuloennuste ja valtionosuuslaskelma tarkistetaan, kun kaupunginhallitus päättää tarkennetusta kehyksestä syyskuussa 2023. Marraskuussa 2023 kuntien rahoituslaskelmat päivitetään lopullisiksi ja niiden perusteella määritetään rahoitus vuodesta 2024 eteenpäin.

Edellä mainituilla taustaoletuksilla laaditun kaupunkitasoisen kehysten vuosikate on pienempi kuin poistot ja arvonalentumiset, eikä vuosikate täysin kata niitä. Talousarviokehyksessä tilikausi jää hieman ylijäämäiseksi. Laaditun kehysten mukaan lainanmäärä vuoden 2024 lopussa olisi noin 78,6 miljoonaa euroa muutetun talousarvion mukaan laskettuna.

Investoinnit

Valtuusto on hyväksynyt talousarvio 2023 yhteydessä investointisuunnitelman vuosille 2024-2027. Sen mukaisesti investointitaso vuodelle 2024 on 23,8 miljoonaa euroa.

Esityslistan liitteenä on kaupunkitasoinen kehys laskettuna edellä mainituilla taustaoletuksilla ja sen mukainen kaupungin tuloslaskelma ja rahoituslaskelma vuodelle 2024 sekä valtuuston hyväksymä (TA2023) investointisuunnitelma vuosille 2024-2027.

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

Lautakuntakohtaista kehystä ei laadita tässä vaiheessa, vaan lautakuntakohtainen raami päätetään syyskuussa kaupunginhallituksessa kehysten tarkistamisen yhteydessä, kun tarkemmat tiedot mm. verotuloennusteista saadaan elokuussa.

Talousarvion valmistelu ja laadinta voidaan kuitenkin aloittaa toimialoilla kesäkuussa oheisena olevan talousarviolaadintaohjeen mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarvioprosessin alustava aikataulu

Talousarvio-ohjeet ja talousarviokehys KH	19.6.2023
Talousarviokehysten tarkastaminen	syyskuu (vko 37)
Lautakuntien talousarviokäsittely	lokakuu (vko 40)
Lautakuntien talousarvioneuvottelut	lokakuu (vko 41-42)
Veroprosenttipäätös KV	lokakuu (vko 43)
Henkilöstösuunnitelma henkilöstöjaostossa	lokakuu (vko 43)
Kaupunginjohtajan esitys TA	marraskuu (vko 45)
Talousarvion käsittely yhteistoimintaelimessä	marraskuu (vko 45)
Talousarvio KH	marraskuu (vko 47)
Talousarvio KV	joulukuu (vko 49)

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan talousarvion 2024 laadintaohjeen sekä lähettää sen toimielimille tiedoksi ja noudatettavaksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Talousohjelmat Lautakunnat Liikelaitos Salon Vesi

Kaupunginhallitus 11.09.2023 § 262

Valmistelija vt. talousjohtaja Maria Kulmala, maria.kulmala@salon.fi, 02 778 4017

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 19.6.2023 § 197 Salon kaupungin toiminnan ja talouden kehystä vuodelle 2024 ja talousarvion laadintaohjeita. Kaupunginhallitus päätti, että talousarviokehystä tarkennetaan syyskuussa. Talousarvioraamin tarkistamisen ohjearvoiksi otettiin vuoden 2023 valtuuston hyväksymä talousarvio, jonka se hyväksyi kokouksessaan 12.12.2022 § 110. Tämän lisäksi on laskettu nettokasvu nykyisellä palvelurakenteella. Verotulot ja valtionosuudet on arvioitu tämän hetkisten tietojen perusteella. Lautakuntakohtaiset raamit on laskettu edellä mainituilla periaatteilla.

Toimintatuotot

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

Toimintatuottojen lisäys on 0,7 miljoonaa euroa eli 2 % verrattuna talousarvioon. Toimintatuottojen kehittymistä on arvioitu tämän hetken ennusteeseen perustuen.

Toimintamenot

Toimintamenot kasvavat kokonaisuudessaan 4,4 miljoonaa euroa eli 3 % verrattuna talousarvioon. Vuonna 2024 toimintakulujen kasvuun vaikuttaa muun muassa hintojen kasvu sekä kunta-alan palkkaratkaisut. Lisäksi kehyksessä on huomioitu TE-uudistukseen varautuminen tämän hetken tietojen perusteella. Kunta-alan palkkaratkaisulla on suuri merkitys kuntatalouden tulevalle kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat kuntasektorin suurimman kuluerän.

Kunta-alan työehtosopimukset ovat voimassa huhtikuuhun 2025 asti. Sopimus sisältää useita palkankorotuksia, jotka ajoittuvat sopimuskauden eri vuosille. Lisäksi sopimus sisältää viisivuotisen palkkaohjelman, joka ajoittuu vuosille 2023-2027.

Vuoden 2024 henkilöstökuluissa varaudutaan 3 % korotukseen verrattuna tämän vuoden talousarvioon. Arvioitu korotuksen kustannusvaikutus koko kaupungin tasolla on noin 2,8 miljoonaa euroa.

Muiden toimintakulujen arvioidaan kasvavan 2 %. Palvelujen ostot kokonaisuutena kasvavat 1,1 miljoonaa euroa ja aineet ja tarvikkeet kasvavat 0,3 miljoonaa euroa. Avustukset kasvavat 0,1 miljoonaa euroa.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot on laskettu nykyisellä kunnallisveroprosentilla. Kuntaliitto on julkaissut elokuun lopussa viimeisimmän verotuloennusteen.

Kunnallisverojen arvioidaan laskevan 6,1 % ja yhteisöverojen arvioidaan laskevan 12,3 % verrattuna vuoden 2023 kuntaliiton veroennusteeseen. Kiinteistöverojen arvioidaan pysyvän pääsääntöisesti samalla tasolla.

Verotulot yhteensä on raamissa arvioitu 111,4 miljoonan euron suuriseksi kuntaliiton viimeisimmän ennusteen mukaisesti. Talousarvioon verrattuna verotulot kasvavat raamiin 1 % eli noin 1,1 miljoonaa euroa. Veroennuste päivitetään näillä näkymin vasta lokakuun alussa. Silloin huomioidaan muun muassa Valtiovarainministeriön päivitetty ennuste, viimeisimmät ennakkotiedot valmistuvasta verotuksesta 2022, tiedot elo- ja syyskuun verotilityksistä sekä budjettiriihessä mahdollisesti päätetyt veroperustemuutokset.

Valtionosuudet perustuvat valtiovarainministeriön elokuussa tekemään ennusteeseen. Valtionosuudet ovat arvioitu yhteensä 25,2 miljoonan euron suuruisiksi, jossa on vähennystä 3,4 miljoonaa euroa talousarvioon. Verotulot ja valtionosuudet vähenevät yhteensä nettona 2,3 miljoonaa

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

euroa talousarvioon verrattuna. Valtiovarainministeriö tarkistaa kunnilta hyvinvointialueille siirrettävien tulojen määrän koko maan tasolla siirtyviä kuluja vastaaviksi vuoden 2022 taloustietojen valmistuttua syksyllä 2023.

Talousarvioraamin 2024 kustannustason muutos toimintakatteen osalta on yhteensä 4,4 miljoonaa euroa heikompi verrattuna muutettuun talousarvioon 2023.

Yhteenveto talousarvioraamin perusteista verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon:

1. Toimintatuottojen lisäys 2 %, 0,7 miljoonaa euroa
2. Toimintamenojen lisäys 3 %, 4,4 miljoonaa euroa
3. Verotulojen lisäys, 1 %, 1,1 miljoonaa euroa
4. Valtionsuuksien vähennys, 12 %, 3,4 miljoonaa euroa

Rahoituskulujen ja -tuottojen arvioidaan olevan vuoden 2023 tasolla.

Näillä edellä mainituilla muutoksilla raamituloslaskelman toimintakate tulee olemaan -120,3 miljoonaa euroa ja vuosikatteen jää 15,8 miljoonaa euroa, joka ei aivan riitä poistojen kattamiseen. Poistojen jälkeen raamin tulos on 0,5 miljoonaa euroa alijäämäinen ja poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden yli-/alijäämä on nollan tasolla.

Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan kaupungin taseen ylijäämä on 28,4 miljoonaa euroa. Tämän hetkisten uusien verotuloennusteiden valossa tilikauden 2023 ylijäämäksi on muodostumassa noin 12,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 talouden ennusteeseen liittyy vielä epävarmuutta, johon vaikuttaa erityisesti todelliset verokertymät.

Liitteenä ovat vuodelle 2024 laaditut koko kaupunkitasoinen tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja lautakuntakohtainen raami.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan lautakuntakohtaisen raamin ja lähettää ne toimielimille tiedoksi ja noudatettaviksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Talousohjelmat Toimialajohdatat Liikelaitos Salo Vesi

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

Valmistelija

Valmistelija: rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki, janne.ranki@salon.fi, 02 778 2300, ympäristönsuojelupäällikkö Heidi Veck, heidi.veck@salon.fi, 02 778 7800, ympäristöterveyspäällikkö Riitta Suutari, riitta.suutari@salon.fi 02 778 4601, maaseutupalvelupäällikkö Kirsti Lepistö, kirsti.lepisto@salon.fi 02 778 7200, taloussuunnittelija Päivi Forsman, paivi.forsman@salon.fi, p. 02 778 2222.

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 11.9.2023 § 262 Salon kaupungin talousarviokehystä sekä hyväksynyt lautakuntaohjeiset raamit. Talousarvioraamin tarkistamisen ohjeiksi otettiin vuoden 2023 valtuuston hyväksymä talousarvio, jonka se hyväksyi kokouksessaan 12.12.2022 § 110. Tämän lisäksi on laskettu nettokasvu nykyisellä palvelurakenteella. Verotulot ja valtionosuudet on arvioitu tämän hetkisten tietojen perusteella. Lautakuntaohjeiset raamit on laskettu edellä mainituilla periaatteilla. Talousarvioesitykset tulee jättää kaupunginhallitukselle 6.10.2023 mennessä.

Talousarvion raami on ulkoisten tuottojen ja kulujen raami. Rakennus- ja ympäristölautakunnan osalta raamin tuotot ovat 1,43 miljoonaa euroa, kulut ovat 3,04 miljoonaa euroa ja toimintakate -1,61 miljoonaa euroa.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan talousarvioehdotus vuoden 2024 on ulkoisten tulojen osalta 1,51 miljoonaa euroa ja ulkoisten kulujen osalta 3,26 miljoonaa euroa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan ulkoinen toimintakate on -1,75 miljoonaa euroa, joka eroaa raamista noin 140 000 euroa.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan talousarvioesitys poikkeaa raamista seuraavasti:

Rakennusvalvonta:

Rakentamisen lupien määrän ennakointi vuodelle 2024 on poikkeuksellisen hankalaa tällä hetkellä. Lupatuottojen arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2023. Lupamäärät ja niistä saatavat tuotot voivat kuitenkin poiketa ensi vuonna merkittävästikin suunnitellusta.

Uudistunut lainsäädäntö tuo vaatimuksia ohjelmistojen kehittämiselle ja henkilökunnan kouluttamiselle.

Paperisen arkiston digitoinnin tehtäviin esitetään lisättäväksi henkilöresurssia puolikkaalla henkilötyövuodella.

Rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto varautuvat pienessä määrin konsulttipalveluiden hankintaan poikkeuksellista erityisasiantuntijuutta edellyttävien lupa- ja valvonta-asioiden osalta.

Ympäristöterveydenhuolto:

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

Varsinais-Suomen alueen uusi pieneläinpäivystyssopimus aiheuttaa Salon ja Someron yhteistoiminta-alueelle on noin 60 000 euron lisäkulun verrattuna aiempaan sopimukseen. Aiemmasta 31.8.2023 saakka voimassa olleesta käyttöoikeussopimuksesta kunnat eivät ole maksaneet mitään.

Eläinlääkintähuoltoon esitetään otettavan käyttöön eläinlääkintähuoltolain antama mahdollisuus periä kotieläimen omistajalta tai haltijalta maksua käynneistä eläinlääkärin vastaanotolla. Näillä ns. klinikkamaksuilla voidaan kattaa vastaanottoiloista ja välineistä aiheutuvia kuluja. Näistä maksuista saatavien tulojen on arvioitu olevan noin 40 000 euroa.

Terveysvalvontaan esitetään palkattavaksi määräaikainen terveystarkastaja 4 kk:n ajaksi, kuten vuonna 2023.

Ympäristönsuojelu:

Tuloja on nostettu hieman kahden edellisen hyvän vuoden takia.

Vakituisen henkilöstöön lisätään ympäristönsuojelusuunnittelijan virka ja rakennusvalvonnasta siirtyvä lupasihteerin toimi. Määräaikainen kesätarkastaja otetaan neljäksi kuukaudeksi kuten tänäkin vuonna.

Lupapisteen hankinta nostaa ICT-kuluja 30 000 eurolla. Avustuksina jaettua summaa korotetaan 5 000 eurolla. Vesinäytteiden ottoon on varattu enemmän rahaa. Konsulttipalveluiden hankintaan varataan rahaa ja Salon kaupungin jäsenmaksu Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry:ssä maksetaan jatkossa ympäristönsuojelun kustannuspaikalta.

Maaseutupalvelut:

Maaseutupalveluissa esitetään määräaikaisen toimistosihteerin palkkaamista 3 kk:n ajaksi. Pellonvuokraustulot arvioidaan vuoden 2023 talousarvion suuruisiksi. Yksityisteiden maksujen korotukset huomioitu vuoden 2023 mukaisesti.

Liitteenä ovat vuodelle 2024 laaditut koko kaupunkitasoinen tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja lautakuntakohtainen raami. Lisäksi esityslistan liitteenä on rakennus- ja ympäristölautakunnan käyttötalouden talousarvioesitys sisältäen toiminnan painopisteet ja tavoitteet ja henkilöstösuunnitelman perusteluineen vuodelle 2024. Esityslistan oheismateriaalina on toimialan riskienhallintasuunnitelma.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 4.9.2023 § 62 hyväksynyt kaupunkitasoisen mittariston kaupunkistrategian ”Avaimet kaikkiin oviin” seurannalle. Toimialat ja lautakunnat voivat halutessaan asettaa itselleen niiden työtä tukevia mittareita, jotka tuodaan kaupunginvaltuuston tiedoksi

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Samalla päätetään myös tarvittavista muutoksista strategian raportointiin. Kokousasian liitteenä on rakennus- ja ympäristölautakunnan lautakuntakohtaiset strategiamittarit.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen talousarvioesityksen vuodelle 2024 ja esittää sen edelleen kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi sekä tuo lautakunnan strategiamittarit edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle tiedoksi.
Päätös	<p>Merkittiin, että tämän asian osalta kokouksessa olivat läsnä asiantuntijoina Päivi Forsman sekä Kirsti Lepistö.</p> <p>Ralf Hellsberg esitti Ismo Saaren kannattamana, että tarkennetaan tarvittaessa nimikettä ympäristönsuojelusuunnittelija, jotta hän voi osallistua kaikkiin ympäristönsuojelun tehtäviin. Lisäksi Hellsberg esitti, että poistetaan 7111, ympäristönsuojelutarkastaja 4kk.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että toimitetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat jäsen Hellsbergin ehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.</p> <p>Suoritettussa äänestyksessä Esittelijän pohjaehdotus sai 2 JAA ääntä (Hellström, Puopolo) Jäsen Hellsbergin ehdotus sai 13 EI ääntä (Leivonen, Hellsberg, Määttänen, Fontell, Järvinen, Järvinen, Kotilainen, Laine, Ojanperä, Saari, Sarhola, Mäki-Teeri, Virtanen) Tyhjä 0 (-) Poissa 0 (-)</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 2 - 13 jäsen Hellsbergin vastaehdotus.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy liitteen mukaisen talousarvioesityksen vuodelle 2024 muutetuin päätöksin ja esittää sen edelleen kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi.</p> <p>Merkittiin, että Forsman ja Lepistö poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.31.</p>
Tiedoksianto	Talousohjelmat
Liitteet	

Kaupunginhallitus	§ 197	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 262	11.09.2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 92	04.10.2023

- Liite 1 Tuloslaskelma, syyskuu raami vuodelle 2024
- Liite 2 Rahoituslaskelma, syyskuu raami vuodelle 2024
- Liite 3 Lautakuntien raami vuodelle 2024
- Liite 4 Talousarvio 2024, rakennus- ja ympäristölautakunta
- Liite 5 Salon kaupunkistrategian mittarit ja toimenpiteet, rakennus- ja ympäristölautakunta

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 93 04.10.2023

Turun hallinto-oikeuden päätös 11.9.2023 nro H1622/2023, valitukseen rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 28.9.2022 § 113, oikaisuvaatimus ympäristöterveydenhuollon perusmaksulaskuun

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 93
4022/02.09.00.00/2022

Valmistelija Kaupunginlakimies Antti Mäkelä, 02 778 2302, antti.makela@salon.fi.

Asia

Salon kaupunki on 28.6.2022 lähettänyt valittajalle 150 euron suuruisen laskun terveydensuojelulain mukaisesta valvonnan perusmaksusta vuodelta 2022. Valittaja on vaatinut, että maksu poistetaan.

Asian arviointia

Hallinto-oikeus on antamassaan, rakennusvalvonta-asiaan liittyvässä toisessa päätöksessä todennut, että kiinteistöllä harjoitettavassa vuokraustoiminnassa on ollut toiminnan laajuus ja huoneiden vuokraamisen yhteydessä tarjotuista palveluista saatu selvitys huomioon ottaen kysymys majoitustoiminnan luonteisesta lyhytkestoisten majoitusjaksojen toistuvasta tarjoamisesta. Edellä mainittua selvitystä kokonaisuutena arvioiden hallinto-oikeus katsoo, että toiminta on ollut terveydensuojelulaissa tarkoitettua hotelli- ja hostellitoimintaan rinnastuvaa majoitustoimintaa eikä maksuvelvollisuudesta vapautettua aamiaismajoitusta.

Lopputulos

Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös on lainmukainen eikä sitä ole syytä muuttaa.

Oikeuden päätös on oheismateriaalina.

Esittelijä Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee päätöksen tiedoksi.

Päätös Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin, että Markku Mäki-Teeri ja Mikko Virtanen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.34.

Tiedoksianto -

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 94 04.10.2023

Turun hallinto-oikeuden päätös 11.9.2023 nro H1621/2023, valitukseen rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 24.11.2021 § 51, kaavanvastaisen hotelli- ja kokoustoiminnan kieltäminen

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 94
3971/10.03.00.07/2021

Valmistelija Kaupunginlakimies Antti Mäkelä, 02 778 2302, antti.makela@salo.fi.

Asia

Rakennus- ja ympäristölautakunta on päättänyt kieltää sakon uhalla käyttämästä Villa Seaview-kaupallisella nimellä tarjottua kiinteistöä majoitustoimintaan vastoin asemakaavassa määrättyä käyttötarkoitusta. Pääveloitteen tehosteeksi asetetun uhkasakon kiinteäksi peruseräksi on määrätty 5 000 euroa, mikäli veloitetta ei ole noudatettu 31.12.2021 mennessä, sekä lisäeräksi 1 000 euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta, jonka veloitteen laiminlyönti jatkuu asetetun määräajan jälkeen.

Arviointi

Vuokraustoiminnassa on ollut toiminnan laajuus ja huoneiden vuokraamisen yhteydessä tarjotuista palveluista saatu selvitys huomioon ottaen kysymys majoitustoiminnan luonteisesta lyhytkestoisten majoitusjaksojen toistuvasta tarjoamisesta. Valittajan harjoittama vuokraustoiminta ei sen laatu ja laajuus huomioon ottaen ole vastannut asemakaavan pääkäyttötarkoituksen ja rakennusluvan mukaista erillispientaloasumista, vaan se on ollut majoitustoimintaa.

Lopputulos

Turun hallinto-oikeus on antanut päätöksen lautakunnan päätöksestä tehtyyn valitukseen, jolla valitus on hylätty ja päätöksen on todettu olevan lainmukainen. Päätös kokonaisuudessaan on kokousasian oheismateriaalina.

Kyseessä on asia, jossa on kielletty asuinrakennuksen käyttäminen kaupalliseen majoituspalvelutoimintaan ja kaupallisiin tapahtumiin vastoin asemakaavamääräyksiä asuinpientalolle (kaavamerkintä AO) tarkoitettulla tontilla.

Päätös ei ole vielä saavuttanut lainvoimaa ja sille voi hakea valituslupaa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Oikeuden päätös on oheismateriaalina.

Esittelijä Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee päätöksen tiedoksi.

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 94 04.10.2023

Päätös Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto -

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 95 04.10.2023

Turun hallinto-oikeuden päätös 19.9.2023 nro H1679/2023, valitukseen rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 31.8.2022 § 86, yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen kiinteistöllä 734-698-1-31, Eskolantie

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 95
4982/10.03.00.06.01/2021

Valmistelija Kaupunginlakimies Antti Mäkelä, 02 778 2302, antti.makela@salon.fi.

Asia

Caruna Oy on hakenut maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukaista lupaa pylväiden sijoittamiselle kiinteistön 734-698-1-31 alueelle esittämänsä suunnitelman mukaisesti. Lautakunta on päättänyt, että yhtiö saa sijoittaa pylväät suunnitellun linjauksen mukaisesti kiinteistön Kytö 734-698-1-31 alueille.

Arviointi

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukaan kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan johdon sijoittamisen maalleen, mikäli maankäyttö- ja rakennuslaissa määrätyt oikeudelliset edellytykset täyttyvät. Sijoitusvaihtoehtoja arvioitaessa on otettava huomioon sijoitusvaihtoehtojen tekninen tarkoituksenmukaisuus, kustannukset sekä maanomistajalle aiheutuva haitta.

Yhtiö on esittämillään perusteilla voinut painottaa vaihtoehtoa, jossa saneeraus toteutetaan pylväsvaihdoin ilmakaapelina. Vaihtoehto on tarkastelluista vaihtoehtoista selvästi kustannuksiltaan edullisin. Kun otetaan huomioon, että kiinteistöllä on jo ennestään ollut ilmajohdot pylväineen ja ne korvataan uusilla pylväillä, muutos ei aiheuta maanomistajille tarpeetonta haittaa.

Lopputulos

Lautakunnan päätös on lainmukainen eikä sitä ole syytä muuttaa.

Oikeuden päätös on oheismateriaalina.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee päätöksen tiedoksi.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	-

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 96 04.10.2023

Turun hallinto-oikeuden päätös 26.09.2023 nro H1735/2023 valitukseen Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 31.8.2022 § 87, yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen kiinteistöllä 734-698-1-4

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 96
4975/10.03.00.06.01/2021

Valmistelija Kaupunginlakimies Antti Mäkelä, 02 778 2302, antti.makela@salon.fi.

Asia

Caruna Oy on hakenut maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukaista lupaa maakaapeliin, pylväiden ja puistomuuntamon sijoittamiselle kiinteistön 734-698-1-4 alueelle. Lautakunta on päättänyt, että yhtiö saa sijoittaa maakaapelit, pylväät ja puistomuuntamon suunnitellun linjauksen mukaisesti.

Arviointi

Kun otetaan huomioon, että kiinteistöllä on jo ennestään ollut ilmajohtoja ja ne osittain korvataan uusilla pylväillä, muutoksen ei voi tältä osin katsoa aiheuttavan maanomistajille tarpeetonta haittaa. Valituksessa tarkoitettun muuntamon likimääräinen sijainti on osoitettu pellon reunaan, maantien ja muille kiinteistöille johtavan rasitetien risteysalueen tuntumaan.

Lautakunta on myös toimittanut alueella katselmuksen, jossa on arvioitu eri sijoitusvaihtoehtoja. Asiassa ei ole alueen maankäyttö huomioon ottaen ilmennyt perusteita katsoa, että myöskään muuntamon sijoittamisesta kiinteistön alueelle aiheutuisi valittajille tarpeetonta haittaa. Kiinteistön omistajalla on oikeus saada korvaus mahdollisesta laitteiden sijoittamisesta aiheutuvasta haitasta ja vahingosta. Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.

Lopputulos

Lautakunnan päätös on lainmukainen eikä sitä ole syytä muuttaa.

Oikeuden päätös on oheismateriaalina.

Esittelijä Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee päätöksen tiedoksi.

Päätös Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto -

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 97 04.10.2023

UNICEF lapsiystävällinen kunta -mallin toimintasuunnitelma

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 97
3282/00.01.05.00/2023

Valmistelija	<p>musiikkiopiston rehtori, lapsiystävällinen kunta -koordinaattori Annika Viitanen Friberg, annika.viitanen@salon.fi, 044 778 4642</p> <p>Salon kaupunki allekirjoitti sitoumuksen UNICEFin kanssa Lapsiystävällinen kunta-mallin mukaisesta kehittämistyöstä helmikuussa 2022. Mallin tarkoituksena on auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa. UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallin perusta ja arvopohja ovat lapset oikeudet turvaavassa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa. Kehittämistyössä kunta sitoutuu noudattamaan Lapsiystävällinen kunta -mallin pääperiaatteita.</p> <p>Toimintasuunnitelma on laadittu tehdyn alkukartoituksen perusteella. Tavoitteiksi on nostettu nykytilan kartoituksessa tasolla 1-2 olleita indikaattoreita. Kehittämistyön toimenpiteet ulottuvat laajasti kaikille kunnan toimialueille ja kehittämistyöllä tavoitellaan pitkäkestoisia muutoksia LYK-mallin pääperiaatteiden mukaisesti. Toimintasuunnitelma on laadittu yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Suunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän toimesta säännöllisesti ja systemaattisesti yhteistyössä UNICEFin kanssa.</p> <p>Toimintasuunnitelman tavoitteiden toteuduttua UNICEF voi myöntää Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen noin 2-2,5 vuoden kehittämistyön jälkeen. Salon kaupungin tavoitteena on saada tunnustus syksyllä 2025 ja sitoutua jatkamaan työtä mallin pääperiaatteiden mukaisesti myös tunnustuksen myöntämisen jälkeen.</p>
Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaisen toimintasuunnitelman tiedokseen.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Valmistelija
Liitteet	Liite 6 Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelma

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 98 04.10.2023

Ympäristölupa, InfraPurku Oy, betonimurskeen sijoittaminen kenttärakenteisiin, 734-775-4-5

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 98
2859/11.01.00.00.01/2023

Valmistelija

ympäristönsuojelutarkastaja Roosa Saarinen ja
ympäristönsuojelutarkastaja Anne Himberg, anne.himberg@salon.fi,
02 7787802

Asia

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukainen ympäristölupa betonimurskeen sijoittamisesta kenttärakenteisiin.

Luvan hakija

InfraPurku Oy
Riihiuunintie 14b
02620 Espoo

Y-tunnus: 3149887-6

Toiminta ja sen sijainti

Ympäristölupaa haetaan betonimurskeen sijoittamiseen kenttärakenteisiin. Alue sijaitsee Särkisalossa Isoluodon saarella kiinteistöllä 734-775-4-5, osoitteessa Särkisalontie 822, 25630 Särkisalo.

Luvan hakemisen peruste

Toiminta on ympäristöluvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f mukaan.

Lupaviranomaisen toimivalta

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 2 momentin kohdan 12 b perusteella.

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille 10.7.2023. Hakemusta on täydennetty 25.7.2023.

ASIAN KUVAUS

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja kaavoitustilanne

Kentän rakentamiseen on myönnetty toimenpidelupa 734-2022-42 säilytys- ja varastointialueelle. Varastokentän ala on noin 5000 m². Betonimurskettä

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 98 04.10.2023

käytetään noin 1,5 metrin kerros rakenteissa ja se päällystetään 0,1 metrin kerroksella 0-32 mm:n kokoisella kalliomurskeella.

Kiinteistöllä on hyödynnetty betonimursketta aikaisemmin MARA-asetuksen (VNA 843/2017, asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa) mukaisesti. Varsinais-Suomen ELY-keskus on 1.2.2022, 5000 tn (VARELY 799/2022) ja 16.6.2023, 3000 tn (VARELY 3829/2023) hyväksynyt ilmoitukset betonijätteen hyödyntämisestä ja merkinnyt tiedot ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Myöhemmin toiminnanharjoittaja ilmoitti ympäristönsuojeluun, että kenttäaluetta on jatkettu uudella noin 4000 tonnin betonimurske-erällä. Tämän betonijätteen hyödyntämisestä ei ole tehty MARA-asetuksen mukaista rekisteröinti-ilmoitusta. MARA-ilmoitusta ei voi käsitellä jälkikäteen, joten tämän alueen osalta betonimurskeen hyödyntämiselle on haettava ympäristölupa Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Alueella on voimassa oleva asemakaava, ja kiinteistö sijoittuu kaavamerkinnän alueelle TY-1, Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Kiinteistön pinta-ala on 9802,0 m².

Laitoksen sijaintipaikka ja sen ympäristö

Kiinteistö sijaitsee Särkisalontien varrella Isoluodon saarella, joten saaristomeri ympäröi aluetta. Meri on lähimmillään noin 1 km päässä kiinteistöstä.

Kiinteistö ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet Pensalon I-luokan pohjavesialue noin 1,7 km päässä, Norrbyn II-luokan pohjavesialue noin 2 km päässä ja Kruopionummen II-luokan pohjavesialue noin 2,2 km päässä. Ilmoituksen mukaan etäisyys pohjaveteen maanpinnasta mitattuna on 1,4 metriä. Etäisyys on todennettu maaperäkairauksin.

Lähin asuinkiinteistö on noin 100 m päässä alueesta. Viereisellä kiinteistöllä koillisessa noin 180 m päässä on Särkisalons koulu. Lounaispuolella kiinteistöstä sijaitsee Särkisalons Merihuollon toimitilat.

Tien toisella puolella luoteessa sijaitsee pieni (85 x 9m) luonnonsuojelualue (kohdenumero 1085), jolla on havaittu suojeltua palosirkkaa.

Toiminta

Ympäristölupaa haetaan betonimurskeen sijoittamiseen kenttärakenteisiin. Betonimurske on sijoitettu kentälle jo keväällä 2023. Kentässä on noin 1,5 m betonimurske kerros, palakooltaan 0-90 mm mursketta. Betonimurskeen päällä on noin 0,1 m kerros kalliomursketta, palakooltaan 0-32 mm.

Sijoitetun murskeen määrä on hakemuksen mukaan 4370 tonnia. Murske on Lupajan Murske Oy:n purkubetonista valmistamaa betonimursketta.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Päästöt ilmaan

Rakenteisiin sijoitetusta, puhtaalla kiviaineksella peitetystä betonimurskeesta ei arvioida aiheutuvan päästöjä ilmaan. Työmaan aikainen liikenne ja betonimurskeen läjittäminen sekä tasoittaminen on voinut aiheuttaa pölyämistä. Pölyämisen vaikutukset arvioidaan kuitenkin vähäisiksi huomioiden hyötykäytettävän materiaalin laatu.

Päästöt pohjavesiin ja vesistöihin

Hyödyntämisalue ei sijaitse pohjavesialueella ja betonijäterakenteen alapinnan etäisyys pohjavesipintaan on 1,4 metriä. MARA-asetuksen vähimmäisvaatimus on vähintään 1 metri pohjaveden pinnasta.

Hyödynnetty betonijäte täyttää laadunhallintatutkimusten perusteella kokonaisuudessaan MARA-asetuksessa peitetulle kenttärakenteelle asetetut suurimmat sallitut haitallisten aineiden kokonaispitoisuudet ja liukoisuusvaatimukset. Analyysitulosten perusteella hyödynnetystä betonijätteestä ei arvioida liukenevan haitta-aineita siinä määrin, että hyödyntämisestä aiheutuisi kuormitusta alueen pohjaveteen, johon haitta-aineet voivat teoreettisesti kulkeutua sadevesien välityksellä.

Hulevedet ohjataan kallistuksilla avo-ojaan, joka kulkee Särkisalontien vieressä. Kiinteistön eteläpuolella kulkee oja noin 130 metrin päässä. Etäisyys mereen on noin 1 km.

Haitta-aineet voivat teoreettisesti kulkeutua sadeveden välityksellä pintavesistöön viereisen ojan kautta, mutta hyödynnettävän jätteen ominaisuudet, alueen maaperä sekä hyödyntämisalueiden etäisyys pintavesistöön huomioiden, kuormitusta ei arvioida tapahtuvan. Hyödynnetyt betonijäterakenteet on peitetty kalliomurskeella.

Päästöt maaperään

Hyödynnetty betonijäte täyttää laadunhallintatutkimusten perusteella kokonaisuudessaan MARA-asetuksessa peitetulle kenttärakenteelle asetetut suurimmat sallitut haitallisten aineiden kokonaispitoisuudet ja liukoisuusvaatimukset. Analyysitulosten perusteella hyödynnetystä betonijätteestä ei arvioida liukenevan haitta-aineita siinä määrin, että hyödyntämisestä aiheutuisi kuormitusta alueen maaperään. Alueen pinta- ja pohjamaalaji on savi.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Kenttärakenteissa hyödynnetty betonimurske täyttää kokonaisuudessaan MARA-asetuksen mukaiset laatuvaatimukset hyödynnetyn materiaalin, hyödyntämistävän sekä kohteen ympäristöolosuhteiden osalta. Siten

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 98 04.10.2023

kohteessa ei katsota olevan tarvetta jälkitarkkailun tai muun seurannan toteuttamiseksi koskien kenttärakenteissa hyödynnettyä betonijätettä.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

Ympäristön kannalta parhaaksi käytännöksi voidaan katsoa luonnon kiviaineksen korvaamista soveltuvalla hyötykäyttömateriaalilla ja sijoitus suunnitelmallisesti mahdollisimman lähelle, mikäli sijoittaminen ko. alueelle ei aiheuta ympäristö- tai terveystarve-riskiä. Tällöin kuljetusmatkoista johtuva raskaan liikenteen energian kulutus sekä päästöt vähenevät. Käytetty betonijättemateriaali ei aiheuta ympäristö- tai terveystarve-riskiä jättemateriaalin ominaisuudet sekä sijoituspaikka ja -tapa huomioiden.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Kuulutus on ollut nähtävillä kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 27.7-28.8.2023. Hakemuksesta on annettu tieto asianosaisille 27.7.2023 päivätyllä kirjeellä.

Lausunnot

Lausunto pyydettiin Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollolta, joka toteaa 11.8.2023, että terveydensuojeluviranomainen puoltaa ympäristöluvan myöntämistä. Terveydensuojeluviranomainen muistuttaa, että toiminnasta ei saa aiheutua terveystarve-riskiä tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille tai julkisten tilojen käyttäjille (melu, pöly, talousveden laatu).

Muistutukset

Hakemuksesta ei saapunut muistutuksia.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää InfraPurku Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan betonijätteen hyödyntämiselle maarakentamisessa kiinteistölle 734-775-4-5.

Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan seuraavia lupamääräyksiä ja muilta osin toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla.

Lupamääräykset

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 98 04.10.2023

1. Betonijätteen sijoituspaikat on säilytettävä kiinteistöä koskevissa tiedoissa. Kiinteistön uudelle omistajalle tai haltijalle on ilmoitettava maarakenteisiin sijoitetuista jätteistä.
2. Jätteen sijoitusalueen käyttötarkoituksen muuttuessa on alueen kelpoisuus suunniteltuun käyttöön arvioitava kokonaan uudelleen. Jätteen sijoitusalueella tehtävät maankaivutyöt on suunniteltava ja toteutettava niin, että kaivutöiden yhteydessä esille tuleva jäte tulee käsiteltyä jätelain vaatimusten mukaisesti.

Luvan myöntämisen edellytykset ja lupamääräysten perustelut

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että varsinaisia toimintaa koskevia lupamääräyksiä ei ole tarpeellista antaa, koska betonijätteen hyödyntäminen kohdekiinteistön maarakentamisessa on jo päättynyt. Hyödyntämistoiminta on täyttänyt ympäristönsuojelulaissa, jätelaissa ja näiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Toiminnasta ei ole nykytietämyksen mukaan aiheutunut eikä aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista. Toiminta ei myös ole aiheuttanut vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Toiminta ei ole ollut voimassa olevan asemakaavan vastaista.

Määräys 1 ja 2 on annettu, koska kiinteistönomistajan on oltava selvillä jätteen sijoituspaikoista mahdollisen tulevan maarakentamisen vuoksi.

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Hakijalta peritään ympäristöluvan käsittelymaksua Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 (64 §) hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti 1312,50 € (2625 € - 50 % = 1312,50 €). Käsittelymaksua on alennettu 50 prosenttia, koska asian käsittelyn vaatima työmäärä on keskimääräistä pienempi.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 98 04.10.2023

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8, 11-12, 14-17, 20, 22, 27, 39, 42-44, 48-49, 51-53, 58-59, 62, 70, 83-87, 133-136, 170, 172 ja 190-191 §
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2-3, 11 ja 13-15 §
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 ja 18 §
Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 19, 28, 118 ja 120 §
Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä
maarakentamisessa (843/2017)
Salon ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (14.6.2023 § 64).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemispäivästä. Muutosta voidaan hakea myös pelkästään käsittelymaksua koskevaan päätökseen. Käsittelymaksun muutosta haetaan Vaasan hallinto-oikeudelta liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.

Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää InfraPurku Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan betonijätteen hyödyntämiselle maarakentamisessa kiinteistölle 734-775-4-5.

Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan valmistelun mukaisia lupamääräyksiä 1 ja 2. Muilta osin toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla.

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöksen perustelut, sovelletut oikeusohjeet, muutoksenhaku, käsittelymaksu ja päätöksen tiedoksianto ilmenevät valmistelusta.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

InfraPurku Oy
Salon kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 99 04.10.2023

Maa-aineslupavalvonta, jälkihoidon hyväksyminen ja vakuuden vapauttaminen, Järäinen 734-489-1-20

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 99
4400/10.03.00.05.01/2021

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Jaana Röytiö, jaana.roytio@salon.fi, 02 778 7801

Asia

Rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt 9.3.2011 Juho ja Matti Järäiselle maa-aineslupan kymmeneksi vuodeksi soran ja hiekan ottoon kiinteistöllä Järäinen 734-489-1-20. Tarkoitus on ollut ottaa hiekkaa ja soraa pohjaveden pinnan alapuolelta siten, että alin ottosyvyys on + 63 (N60). Vesilain mukainen lupa on myönnetty tähän 15.10.2010 (AVI) ja lupa on päättynyt marraskuussa 2020. Maa-aineslupan voimassaolo on päättynyt 19.4.2021. Maa-aineslupan mukainen vakuus (24 920 €) on voimassa 31.12.2023 asti.

Lupa-alueella on tehty tarkastus 3.8.2023 ja maastokäynti 22.8.2023. Lupa-alue on yleisilmeeltään siisti, muotoilut on tehty maastoon sopiviksi ja alueella kasvaa luontaisia taimia. Lupa-alueella on tehty tarvittavat jälkihoitotoimenpiteet. Tarkastusmuistio on esityslistan oheismateriaalina.

Valmistelijan ehdotus

Lopputarkastuksen perusteella lupa-alueella on suoritettu tarvittavat jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoito hyväksytään ja maa-aineslupan mukainen vakuus vapautetaan.

Perustelut

Lupa-alueella jälkihoitotoimenpiteet ovat maa-aineslain mukaisesti tulleet täytetyksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 12, 19, 20 §
VNa maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 7, 8 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 99 04.10.2023

Päätösehdotus Lopputarkastuksen perusteella lupa-alueella on suoritettu tarvittavat jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoito hyväksytään ja maa-ainesluvan mukainen vakuus vapautetaan. Perustelut, sovelletut oikeusohjeet ja muutoksenhaku ilmenevät valmistelusta.

Päätös Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto Luvanhaltijat
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 100 04.10.2023

Lausunto asemakaavan muutoksesta, Mariankatu 41

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 100
1500/10.02.03/2022

Valmistelija

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki,
janne.ranki@salo.fi, 02 778 2300, ympäristönsuojelutarkastaja Jaana
Röytiö, jaana.roytio@salo.fi, 02 778 7801, terveystarkastaja Sami Saari,
sami.saari@salo.fi, 02 778 4607

Salon kaupungissa on valmisteltavana asemakaavan muutos, joka koskee Kauniaisten (5) kaupunginosan korttelin 1002 tonttia 3 sekä osaa autopaikka-, katu- ja puistoaluetta. Suunnittelualue sijaitsee Salon keskustan alueella rajoittuen etelässä Mariankatuun ja pohjoisessa Taitajankatuun. Kaava-alue on kooltaan n. 1,0 ha.

Kaavaluonnos on nähtävillä internetissä www.salo.fi/asemakaavat.

Salon kaupungin maankäyttöpalvelut pyytää kaavaluonnoksesta rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoa. Kaavaluonnos ja -seloste ovat kokousasian oheismateriaalina.

Rakennusvalvonnan kannanotto

Rakennusvalvonta on tutustunut 6.6.2023 päivättyyn kaavaluonnokseen ja sen selosteeseen.

Kaava-alueen liikennemeluolosuhteet ovat haastavat ja kaavoituksessa tulee kiinnittää huomiota riittävien meluselvitysten laatimiseen ja sen myötä riittäviin meluntorjuntaan tähtääviin määräyksiin. Selostuksessa on maininta alueella erikseen tehdystä meluselvityksestä.

Rakennusten julkisivua koskevassa meluasetuksessa (Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ääniympäristöstä 796/2017) on aikaisemmin ollut määräys parvekkeiden lasittamisesta (liikenne)melua vastaan. Määräys on osoittautunut käytännössä vaikeaksi toteuttaa ja siitä on aiheutunut rakentajille reklamaatioita ja tehottomaksi osoittautuneita korjauskierroksia. Säädos parvekkeiden lasittamisesta on tämän vuoksi myöhemmin poistettu määräyksistä ja tämän kaavan yhteydessä tulee myös tarkkaan harkita, tarkoitetaanko kaavamääräyksissä edellytettäväksi parvekkeiden lasittamista melusuojaustarkoituksessa.

Lisäksi kaavoitusvaiheessa tulee selvittää, onko hulevesien johtamisessa erityistarpeita esimerkiksi kunnan verkoston mitoituksen kannalta. Tämä vaikuttaa hulevesien viivyttämisen tarpeeseen ja selkeintä olisi huomioida asia jo kaavamääräyksissä.

Ympäristönsuojelun kannanotto

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 100 04.10.2023

Kaavaselostuksen mukaan pihan toteutus edellyttää hulevesien huomioimista. Määräyksiensä mukaan muodostuvien hulevesien määrää tulee vähentää esimerkiksi käyttämällä yhtenäisiä istutusalueita ja pysäköintialueilla mahdollisimman paljon läpäiseviä pintamateriaaleja.

Vaikka alueella on tehty maaperän puhdistusta ja maamassoja on vaihdettu, alueen pohjamaalaji on savea, mikä heikentää mahdollisuuksia ehkäistä hulevesien syntyä ja imeyttää niitä maaperään. Kaava-alue puistoineen kuitenkin mahdollistaa Salon kaupungin hulevesiohjelman (KV 2017) mukaisesti viivytysrakenteen toteuttamisen ennen hulevesien johtamista hulevesiverkostoon. Kaava-alueen suunnittelua tulisi täydentää hulevesien osalta siten, että selvitetään hulevesien johtamisen mahdollisuudet sekä autopaikkojen korttelialueilta, että asuinkerrostalon korttelialueelta viheralueille toteutettavien kausikosteikkojen, lampien tai näiden yhdistelmien kautta ennen hulevesiverkostoon johtamista. Hulevesien viivyttäminen viheralueille vähentää hulevesiverkoston painetta tulvatilanteissa ja sekä lisää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta.

Alueen maaperä on puhdistettu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen pima-päätöksen mukaisesti vuonna 2017. Alueella ei ole puhdistamistarvetta, mutta kaivutöissä maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on huomioitava siten, että ne toimitetaan asianmukaiseen vastaanottoaikaan.

Ympäristöterveydenhuollon kannanotto

Ympäristöterveydenhuollolla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonaan valmistelun mukaiset kannanotot Mariankatu 41 asemakaavaluonnoksesta.
Päätös	Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen. Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.
Tiedoksianto	Salon kaupunki, kirjaamo

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 101 04.10.2023

Yhdyskuntateknisten laitteiden (maakaapeli) sijoittaminen kiinteistölle 734-709-2-104, Kiikala

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 101
1846/10.03.00.06.01/2023

Valmistelija

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki,
janne.ranki@salon.fi, 02 778 2300

Hakemus

Caruna Oy (jälj. Hakija) hakee lupaa maakaapelointiin kiinteistöllä Kulmala II 734-709-2-104 hakemuksen liitekartan vaihtoehdon yksi mukaisesti. Ehdotettu kaapelilinja sijaitsee Hirvenpääntien reunassa.

Caruna Oy sekä kiinteistön omistaja eivät ole päässeet sopimukseen sijoittamisesta.

Hakija pyytää, että yhtiö saisi hankkeelle aloitusluvan muutoksenhausta huolimatta.

Aloittamisoikeus

Maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, antaa oikeuden rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin laitteiden sijoittamista koskeva päätös on saanut lainvoiman (aloittamisoikeus).

Hakemus liitteineen ja kustannusarvioineen/-vertailuineen on kokouksen oheismateriaalina.

Maanomistajan ja tiealueen hallinnasta vastaavien kuuleminen

Maanomistajaa ja tiealueen hallinnasta vastaavia tahoja on kuultu Caruna Oy:n hakemuksen johdosta. Kuulemisen johdosta ei saapunut yhtään muistutusta.

Lainsäädäntö

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 § kuuluu seuraavasti:

”Kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemaalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia. Johtoa tai muuta laitetta ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 101 04.10.2023

rakennusvalvontaviranomainen. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle aiheuteta tarpeetonta haittaa.

Sopimus 1 momentissa tarkoitettujen laitteiden sijoittamisesta sitoo myös kiinteistön uutta omistajaa ja haltijaa.

Kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus 1 momentissa tarkoitettujen johdon tai muun laitteen sijoittamisesta aiheutuvasta haitasta ja vahingosta. Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.”

Rakennusvalvonnan johtopäätökset

Hakemuksessa on kyse olemassa olevan sähköverkon saneeraamisesta maakaapeloimalla sähköjakeluverkkoa. Hirvenpääntien reunaan suunniteltu maakaapeli korvaa hakemuksen mukaan nykyiset peltojen poikki kulkevat ilmajohdot.

Hakija on esittänyt linjausvaihtoehdon yksi kustannukseksi 34 139 € (alv 0 %), linjausvaihtoehdon kaksi kustannukseksi 37 557 € (alv 0 %) ja linjausvaihtoehdon kolme kustannukseksi 40 500 € (alv 0 %).

Kulmala II kiinteistön kiertävä linjausvaihtoehto kaksi on kustannuksiltaan melko lähellä haettua linjausvaihtoetta yksi. Vaihtoehdossa kaksi jouduttaisiin kuitenkin raivaamaan metsään kaivuutyötä varten erikseen uusi käytävä työkoneita varten. Tästä aiheutuisi kyseiselle kiinteistölle tarpeetonta haittaa, vaikka linjausvaihtoehto kaksi olisikin teknisesti toteutettavissa.

Kulmala II kiinteistön kiertävä linjausvaihtoehto kolme on kustannuksiltaan kalliimpi vaihtoehto, vaikka olisikin teknisesti toteutettavissa. Teknisesti tämä vaihtoehto on tosin hankalampi toteuttaa, koska ratkaisu sisältää muihin vaihtoehtoihin verrattuna ylimääräisen jonovarokeytkimen asentamisen. Lisäksi myös tässä vaihtoehdossa joudutaan tarpeettomasti raivaamaan metsää ja kaivuureitti pitenee selvästi.

Ensisijaisella sijoitusvaihtoehdolla ei vaikeuteta alueen mahdollista tulevaa kaavoitusta. Hirvenpääntie on olemassa oleva tie, jonka maastokäytävään kaapelointia suunnitellaan. Näin ollen Kulmala II kiinteistölle ei myöskään aiheudu tarpeetonta haittaa, jos sijoittaminen tehdään hakemuksen mukaisesti tien reunaan.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Caruna Oy:lle oikeuden sijoittaa maakaapelin oheisen 21.4.2023 päivätyn kartan (Ensisijainen suunnitelma, Caruna, Somero Isohuhta Osa 2, 2074, Despro Oy) suunnitellun linjauksen mukaisesti tilan 734-709-2-104 alueelle.

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 101 04.10.2023

Maakaapeli saadaan sijoittaa tilan 734-709-2-104 alueelle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei hallinto-oikeus kiellä päätöksen täytäntöönpanoa. Ennen töiden aloitusta on rakennusvalvontaan toimitettava kahden henkilön allekirjoittama omavelkainen vakuus tai muu hyväksyttävä vakuus sen varalta, että muutoksenhakutuomioistuin kumoaa sijoitusluvan.

Caruna Oy ja kiinteistön omistaja eivät ole päässeet sopimukseen sijoittamisesta. Näin ollen rakennus- ja ympäristölautakunta päättää asiasta.

Maakaapelin sijoittaminen ei vaikeuta alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista.

Maakaapelin sijoittaminen olisi järjestettävissä teknisesti tyydyttävästi sekä Caruna Oy:n hakemuksessa tarkoitettua ensisijaista reittiä että vaihtoehtoista reittiä kaksi pitkin. Kulmala II:n kiertävä vaihtoehtoinen reitti kaksi aiheuttaisi kuitenkin tässä tilanteessa tarpeetonta haittaa kyseiselle kiinteistölle, koska työkoneille tulisi raivata metsään uusi reitti. Kolmas vaihtoehto on teknisesti hankalampi toteuttaa ja kustannuksiltaan korkeampi kuin muut vaihtoehdot.

Asiassa ei ole ilmennyt, että pylväiden sijoittamisesta aiheutuisi maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n 1 momentissa tarkoitettua tarpeetonta haittaa sijoitettavalle Kulmala II kiinteistöille.

Tämän kokonaisharkinnan perusteella sijoittamista ei voida järjestää aiheuttamatta tarpeetonta haittaa ja kohtuullisin kustannuksin muutoin kuin hakemuksessa tarkoitettulla tavalla.

Aloittamisoikeus myönnetään, koska sähköverkon säävarmuutta parantavan saneeraushankkeen mukaisen verkon rakentaminen saattaa muutoin lykkääntyä.

Päätöksessä sovelletut keskeiset oikeusohjeet ilmenevät valmistelusta.

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta valittamalla päätöksestä Turun hallinto-oikeuteen.

Tästä päätöksestä peritään hakijalta rakennusvalvontaviranomaisen taksan 1.2.2020 kohdan 9.2 mukaisena maksuna 420 euroa. Lisäksi aloittamisoikeuden myöntämisestä ja vakuuden hyväksymisestä peritään kohdan 6.4 mukaisena maksuna 170 euroa.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Todisteellinen tiedoksianto, asianosaiset

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 102 04.10.2023

Tontin siivoamismääräys ja uhkasakon asettaminen, Enola,734-9-15-14, Salo

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 102
4366/10.03.00.07/2022

Valmistelija tarkastusrakennusmestari Sirpa Tuominen,
sirpa.tuominen@salon.fi, 044-778 2306

Taustaa

Kiinteistölle 734-9-15-14, [REDACTED], omistajina [REDACTED], on Salon kaupungin rakennusvalvonta 02.09.2022 päivätyllä kirjeellä kehottanut asuinkiinteistön omistajia siivoamaan asianmukaisesti kiinteistönsä pihamaat. Pihamaalla on varastoituna huomattavat määrät sekalaista tavaraa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n mukaan rakennettu ympäristö on pidettävä rakennusluvan mukaisessa käytössä ja siistissä kunnossa. Myöskään asemakaava-alueella ei aluetta saa käyttää ympäristöä rumentavaan varastointiin taikka pitkäaikaiseen tai laajaan tavaroiden ulkosäilytykseen.

Kiinteistölle tehtiin tarkastus 30.11.2022 yhdessä kaupungin terveystarkastajan kanssa.

Tarkastuksella todettiin varastoinnin ulkosalla edelleen jatkuvan, tavaraa ei ollut mainittavia määriä poistettu.

Katselmuksella annettiin määräys tavaroiden poistamisesta ja pihamaan siistimisestä viimeistään 22.06.2023 mennessä. Lisäksi sovittiin välikatselmusajaksi 31.03.2023. Sekä välikatselmuksella että varsinaisella katselmuksella 19.06.2023 todettiin ulkona olevan tavaramäärän olevan ennallaan.

Kesän aikana kiinteistön tavaramäärä ei ole [REDACTED] katsoen oleellisesti vähentynyt. Kiinteistölle tehtiin katselmus 07.09.2023, jossa todettiin tavaramäärän hieman vähentyneen, mutta valtaosa on edelleen ennallaan. Omistaja kertoi, että tavaraa on kesän aikana vähennetty ja työtä on tarkoitus jatkaa voimavarojen rajoissa.

Omistajan kuuleminen

Kiinteistön omistajaa on kuultu elokuussa 2023 liittyen siivouskehotuksen tuomiseksi rakennus- ja ympäristölautakunnan käsittelyyn.

Omistaja ei ole jättänyt kirjallista vastinetta, mutta hän kertoi katselmuksella 7.9.2023, että hän polttaa pihalla varastoituja polttopuita jatkuvasti asuinrakennuksen lämmityskattilassa. Omistajalle painotettiin edelleen, että ongelma ei ole kiinteistön polttopuuvarastointi, vaan kaikki muu osittain jätteeksi luokiteltava tavaramäärä, jota pihamaalle on kasattu.

Maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:ssä todetaan muun ohella seuraavaa:

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 102 04.10.2023

”Rakennettu ympäristö on pidettävä rakennusluvan mukaisessa käytössä ja siistissä kunnossa.”

Maankäyttö- ja rakennuslain 169 §:ssä todetaan muun ohella seuraavaa:

”Varastointi ulkosalla on järjestettävä niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa taikka häiritse ympäröivää asutusta.

Asemakaava-alueella ei aluetta saa käyttää häiriötä aiheuttavaan tai ympäristöä rumentaviin varastointiin taikka pitkäaikaiseen tai laajaan tavaroiden ulkosäilytykseen, jollei asemakaavasta muuta johdu.”

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:ssä todetaan lisäksi seuraavaa.

”Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kunnan määräämä monijäseninen toimielin 13 a luvun mukaisissa asioissa tai Turvallisuus- ja kemikaalivirasto markkinavalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.”

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus

Päävelvoite

Rakennus- ja ympäristölautakunta määrää [REDACTED] jäljempänä esitetyn uhkasakon uhalla siistimään 31.12.2023 mennessä omistamansa kiinteistön 734-9-15-14 pihamaalla varastoidut tavarat niin, että se ei aiheuta ympäristöhaittaa eikä rumenna ympäristöä.

Uhkasakon asettaminen

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta asettaa maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n nojalla juoksevan uhkasakon päävelvoitteen tehosteeksi:

Päävelvoitetta koskevan juoksevan uhkasakon suuruus on kiinteänä 500 euroa kummaltakin erikseen, mikäli velvoitetta ei ole suoritettu määräaikaan mennessä, sekä lisäeränä kummaltakin erikseen 100 euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta, jonka velvoitteen laiminlyönti jatkuu asetetun määräajan jälkeen.

Lainkohdat

Maankäyttö- ja rakennuslaki 167 § 169 § 182 §

Uhkasakkolaki 6 §, 7 § 1mom, 8 §, 9 § ja 18 §.

Muut seuraamukset

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 102 04.10.2023

Mikäli rakennuspaikan omistaja luovuttaa kiinteistön tai sen käyttöoikeuden, tulee hänen ilmoittaa luovutuksensaajalle tällä päätöksellä asetetusta velvoitteesta ja uhkasakosta luovutuskirjaan otetuun mainintoihin tai muutoin todisteellisesti.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kirjaamisviranomaiselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Tästä päätöksestä peritään rakennusvalvontataksan § 10.5 mukainen maksu 370 euroa.

Muutoksenhaku

Päätöksestä voi valittaa Turun hallinto-oikeuteen, valitusosoitus liitteenä

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Todisteellinen tiedoksianto asianosaisille
Lainvoimaisuuden jälkeen:
Maanmittauslaitos, kirjaamisasiat

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 103 04.10.2023

Ympäristönsuojelun viranhaltijapäätökset

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 103

Ympäristönsuojelussa on tehty seuraavat viranhaltijapäätökset, jotka perustuvat lautakunnan 27.1.2021 (§ 13) tekemään päätökseen delegoinneista:

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, öljysäiliö, 16.8.2023, 2946/11.01.00.04/2023

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, öljysäiliö, 17.8.2023, 3075/11.01.00.04/2023

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, öljysäiliö, 23.8.2023, 2937/11.01.00.04/2023

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, öljysäiliö, 1.9.2023, 3240/11.01.00.04/2023

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, öljysäiliö, 6.9.2023, 2973/11.01.00.04/2023

Päätös vesihuoltolain (119/2001) 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta, 18.9.2023, 2268/11.01.05.00/2023

Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä, öljysäiliö, 20.9.2023, 3925/11.01.00.04/2023

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee viranhaltijapäätökset tiedoksi.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 104 04.10.2023

Viranhaltijapäätökset

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 104

Toimielimen kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 23.8. – 27.9.2023 tehdyt viranhaltijapäätökset.

Toimielimellä on oikeus ottaa käsiteltäväkseen asia, jossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Hallintosäännön 51 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta, sen puheenjohtaja tai sen esittelijä, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Päätökset hyväksytään täytäntöön pantaviksi siltä osin kuin ne kuntalain mukaan ovat otettavissa toimielimen käsittelyyn.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Liitteet	Liite 7 Viranhaltijapäätösluettelo ajalta 23.8. - 27.9.2023, rakennus- ja ympäristölautakunta 4.10.2023

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 105 04.10.2023

Tiedoksi tulleet asiat

Rakennus- ja ympäristölautakunta 04.10.2023 § 105

Valmistelija: lupasihteeri Saara Leppälahti, saara.leppalahti@salon.fi, 02 778 9149
lupasihteeri Seija Laaksonen, seija.laaksonen@salon.fi, 02 778 7808

Toimielimelle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

VARELY/8400/2022, 17.8.2023, YSA262673, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen päätös Sammalojan luonnonsuojelualueen perustamisesta. Salo, 734-761-1-7 määräala, noin 3,42 ha, METSO-kohde. 3174/11.01.04.01/2023

VARELY/7755/2022, 17.8.2023, YSA262733, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen päätös Hosiankorven luonnonsuojelualueen perustamisesta. Salo, 734-729-4-117 määräala, noin 1,40 ha, METSO-kohde. 3177/11.01.04.01/2023

VARELY/4342/2023, 18.8.2023, Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää Suomen Ympäristökeskukselle poikkeusluvan kahdeksan yksityisten luonnonsuojelualueiden sekä rauhoitettujen eliölajien rauhoitusmääräyksistä. Hakemus koskee nilviäisten kartoitusta. Lupa on voimassa 31.12.2024 asti lukuun ottamatta Järvensivun luonnonsuojelualueetta, jossa lupa ei ole voimassa 1.4.-15.7. lintujen pesimärauhan vuoksi. 3185/11.01.04.01/2023

VARELY/1057/2023, 24.8.2023, YSA262834, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen päätös Ahdinrinteen luonnonsuojelualueen perustamisesta. Salo, 734-512-1-10 määräala, noin 2,91 ha, METSO-kohde. 3279/11.01.04.01/2023

VARELY, päätös 2948/2023, 31.8.2023 Luonnonsuojelulain 49 §:n 3 momentin mukainen poikkeuslupa koskien luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien yksilöiden lisääntymis- ja levähtämipaikan heikentämistä tai hävittämistä. Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa luvan Salon Förbyssä sijaitsevan lepakoiden levähtämipaikan heikentämiseen tietyin ehdoin. 3322/11.01.04.01/2023

VARELY, päätös 1471/2023, 8.9.2023 Päätös luonnonsuojelualueen perustamisesta, Päivärinnan luonnonsuojelualue, 734-700-9-26. Suojelukohde: Natura-alue 4,17 ha Rekijokilaakso. Päätöksellä turvataan alueella sijaitsevan lehdon ja liito-oravan elinympäristön suotuisan suojelutason säilyttäminen. 3790/11.01.04.01/2023

VARELY, päätös 5494/2023, 19.9.2023 lupa poiketa yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä Korkeaniemenkallion YSA201246, Sorronniemen YSA201243, Malmbergin YSA201269 ja Malmbergin lehtolaakson YSA201713 luonnonsuojelualueella. Suunnitelluilla toimenpiteillä ylläpidetään Korkeaniemen Natura 2000-alueen luontoarvoja. Sekä lehto- että perinnebiotooppiympäristöjen lajisto

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 105 04.10.2023

kärsii umpeenkasvusta, minkä takia hoitotoimet ovat tarpeen.
4464/11.01.04.01/2023

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Merkitään tiedoksi.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 90, § 91, § 92, § 93, § 94, § 95, § 96, § 97, § 100, § 103, § 104, § 105

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 98

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Valitus oikeus

Päätöksestä saa valittaa

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä päivänä siitä, kun kuulutus ja päätös on julkaistu Salon kaupungin verkkosivuilla.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42760
Puhelinnumero: 029 56 42780

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- 3) vaatimusten perustelut
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Päätös on julkaistu yleiseen tietoverkkoon 11.10.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 99

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- asianosainen
- kunnan jäsen
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä päivänä siitä, kun kuulutus ja päätös on julkaistu Salon kaupungin verkkosivuilla.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku
Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku
Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42414
Puhelinnumero: 029 56 42410

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- 3) vaatimusten perustelut
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Tiedoksianto

Päätös on julkaistu yleiseen tietoverkkoon xx.xx.20xx.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä xx.xx.20xx.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla xx.xx.20xx.

Oikaisuvaatimusohjeet (Maksun osalta)

Oikaisuvaatimusoikeus	Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.
Oikaisuvaatimusviranomainen	<p>Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:</p> <p>Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta Postiosoite: PL 77, 24101 Salo Käyntiosoite: Tehdaskatu 2, Salo Sähköpostiosoite: kirjaamo@salon.fi Puhelinnumero: 02 778 2043</p> <p>Kirjaamon aukioloaika on ma-to 8.00-16.00 ja pe 8.00-14.45. Kirjaamo palvelee aattopäivinä tai aaton ollessa vapaapäivä, aattoa edeltävänä arkipäivänä klo 8.00–14.00.</p>
Oikaisuvaatimusaika	<p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Oikaisuvaatimus on toimitettava Salon kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p>Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.</p> <p>Jos tieto asiakirjasta on annettu sähköisellä viestillä, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p>Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä päivänä siitä, kun kuulutus ja päätös on julkaistu Salon kaupungin verkkosivuilla.</p> <p>Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p>
Tiedoksianto	<p>Päätös on julkaistu yleiseen tietoverkkoon xx.xx.20xx.</p> <p>Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä xx.xx.20xx.</p> <p>Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla xx.xx.20xx.</p> <p>Muulla tavoin, miten:</p>

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja sen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan oikaisua, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Lisätietoja

Hallintolain 56.2 § Tiedoksianto yksityishenkilölle

Asiassa, joka koskee kahta tai useampaa asianosaista yhteisesti, tiedoksianto toimitetaan yhteisessä asiakirjassa ilmoitetulle yhdyshenkilölle. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, tiedoksianto toimitetaan asiakirjan ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaanottajan on ilmoitettava tiedoksisaannista muille allekirjoittajille.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 101

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Turun hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Viranomaisella on lisäksi valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta, sitä päivää lukuun ottamatta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksianto viranomaiselle katsotaan tapahtuneen kirjeen saapumispäivänä.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan
- muutos, joka päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirjelmä on valittajan tai kirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valituskirjelmään valtakirja.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus
turku.hao@oikeus.fi

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku
Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku
Puhelin: 029 5642 400

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Päätös on lähetetty tiedoksi asianosaiselle xx.xx.20xx

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen
mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Lisätietoja

Hallintolain 56.2 §
Tiedoksianto yksityishenkilölle
Asiassa, joka koskee kahta tai useampaa asianosaista yhteisesti,
tiedoksianto toimitetaan yhteisessä asiakirjassa ilmoitetulle
yhdyshenkilölle. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, tiedoksianto toimitetaan
asiakirjan ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaanottajan on ilmoitettava
tiedoksisaannista muille allekirjoittajille.

- 1) Täytetään otteeseen, jos päätös annetaan erityistiedoksiantona tiedoksi
kuntalaissa tarkoitetulle asianosaiselle.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

(Maksun osalta)

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 77, 24101 Salo
puh. 02 7781
käyntiosoite: Hornintie 2-4, Halikko
sähköposti: kirjaamo@salon.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksianto asianosaiselle 1)

Annettu postin kuljetettavaksi, pvm / tiedoksiantaja:

Luovutettu asianosaiselle

Vastaanottajan allekirjoitus:

Luovutettu asianosaiselle, paikka, pvm ja tiedoksiantajan allekirjoitus:

Muulla tavoin, miten:

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja sen toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Lisätietoja

Hallintolain 56.2 §
Tiedoksianto yksityishenkilölle
Asiassa, joka koskee kahta tai useampaa asianosaista yhteisesti, tiedoksianto toimitetaan yhteisessä asiakirjassa ilmoitetulle yhdyshenkilölle. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, tiedoksianto toimitetaan

asiakirjan ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaanottajan on ilmoitettava tiedoksisaannista muille allekirjoittajille.

- 1) Täytetään otteeseen, jos päätös annetaan tiedoksi kuntalain 137 §:n 1 momentissa tarkoitetulle asianosaiselle.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 102

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku
Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku
Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42414
Puhelinnumero: 029 56 42410

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- 3) vaatimusten perustelut
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu	Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaisissa (1455/2015) säädetään.
Tiedoksianto	Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä xx.xx.20xx. Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla xx.xx.20xx. Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksella.